

Til Børn, Familie og Ungeudvalget/Skoleafdelingen

I forbindelse med den opgave, skoleforvaltningen er blevet stillet, jf. referat af dagsordenens punkt 1 (Budget 2021-2024) på Børn, Familie og Ungeudvalgets møde den 6. maj, 2020, om den fremtidige organisering af 10. klassetilbuddet i Hillerød kommune, vil vi gerne bidrage med følgende betragtninger.

10. klasseskolen i Hillerød har gennem omkring 20 år tiltrukket elever fra både Hillerød og resten af Nordsjælland. Den har et godt ry indenfor et stort geografisk område og er et aktivt tilvalg for mange unge mennesker efter endt grundskolegang. Vi mener, dens tiltrækningskraft falder godt i tråd med Hillerøds ønske om at være en uddannelsesmetropol (1). Man kunne fristes til at kalde den et kommunalt 10. klasse-flagskib, som det vil være ærgerligt at sænke.

I dette skoleår har vi seks almenklasser, en gymnasieforberedende klasse, en specialklasse, en EUD10-klasse og en M3-modtageklasse. Sidstnævnte er ikke som sådan et 10. klassetilbud, men der er store fordele ved denne classes placering på 10. klasseskolen.

Et 10. klassetilbud med mange facetter

Skolens elevgruppe er mangfoldig, men fælles for dem alle er, at de ikke har haft mulighed for eller mod på at gå direkte videre på en ungdomsuddannelse efter 9. klasse. Vi modtager gennem året også elever, der er droppet ud af en ungdomsuddannelse, typisk en gymnasial uddannelse, eller som vender hjem fra efterskole eller udlandsophold, fordi de på den ene eller anden måde ikke magtede det, de var begyndt på.

Hvis man vælger at lægge kommunens 10. klassetilbud på en erhvervsskole, bør man overveje, om ikke en del af de elever, som i dag vælger den kommunale 10. klasseskole, vil komme til at mangle et relevant skoletilbud. Vi vil nedenfor beskrive de elevgrupper, vi er særligt bekymrede for ved en sådan omlægning, samt hvorfor vi mener, at 10. klasseskolen bør bestå i sin nuværende form.

Generelt rummer vores elevgruppe en del unge mennesker med forskellige former for og grader af sårbarhed. I indeværende skoleår har vi omkring 160 elever. 28 af disse har udredte diagnoser, og herudover vurderes 56 til at være sårbare af personlige eller sociale årsager som f.eks. mild angst, stress, lavt selvværd, misbrug, udfordringer i hjemmet etc. Denne gruppe udgør altså omkring halvdelen af elevgrundlaget.

I vores daglige arbejde med den store gruppe af sårbare unge gør vi på 10. klasseskolen brug af vitale vejlederfunktioner. Vi har en ungecoach, en inklusionsvejleder, en DSA-vejleder, en dysleksivejleder samt en læsevejleder. Disse vejlederes specifikke indsatser skal forstås som en del af en mere overordnet kommunal indsats under kommunens skolekonsulenter på de forskellige områder, og de kan ikke umiddelbart adskilles fra denne. Ved en organisering af 10. klasse på en erhvervsskole vil kommunen ikke længere have indflydelse på disse vejlederfunktioner.

Vores ungecoach og inklusionsvejleder står for koordineringen af vores mentorkorps, som yder individuel, tæt og vedvarende støtte til elever, der har brug for vejledning, redskaber og øvelse i at klare en skolehverdag til trods for personlige eller sociale udfordringer. Herudover afvikler disse

ressourcepersoner trivselskurser, som har fællesskabet i centrum. Her gives især elever med sociale udfordringer muligheden for at skabe en positiv fortælling om sig selv, som gør dem i stand til at indgå i venskaber samt sociale og faglige fællesskaber.

En relativt stor del af vores almen-elever taler et andet modersmål end dansk. Da denne gruppe ofte får lavere karakterer end elever med dansk som modersmål, har vi fokus på at arbejde med sprogudviklende undervisning i alle klasser under vejledning af skolens DSA-vejleder. Herudover har skolens DSA-vejleder de senere år tilbudt ekstra lektie- og eksamensstøtte til en mindre gruppe af elever med store udfordringer med det danske sprog.

Hvert år bliver samtlige elever på 10. classeskolen læsetestet i begyndelsen af skoleåret, og langt den største del af en årgang viser læsekompetencer, der ligger under landsgennemsnittet for den pågældende aldersgruppe. Skolens læsevejleder giver løbende vejledning og sparring til lærerne om, hvordan der kan arbejdes med læsning i den daglige undervisning, og herudover gennemfører læsevejlederen kurser i læsestrategier.

Elever med et særligt dårligt læsetestresultat tilbydes yderligere test for dysleksi, og hvert år har vi elever, der har gennemført folkeskolen med en uopdaget dysleksi. I alt er omkring 20% af vores elever dyslektikere. Det stiller store krav til vores dysleksivejleder, som er en uundværlig sparringspartner for lærerne i forhold til de sidste nye teknikker og didaktiske metoder til at afhjælpe det handicap, som elever med dysleksi har. Herudover har dysleksivejlederen tæt kontakt med vores dyslektiske elever og sørger for, at de har den bedste læse- og skriveteknologi, at de ved hvordan den bruges, og hvordan de skal gribe skoledagen an.

Et attraktivt ungemiljø

Zoomer vi lidt ud og ser på data fra Danmarks Evalueringsinstitut (EVA) om begrundelserne for unges valg af en erhvervsuddannelse vs. en gymnasial uddannelse, så vidner disse om, at unge, der vælger en erhvervsuddannelse, allerede er afklarede i forhold til deres uddannelses- og karriereønsker, hvorimod de unge, der søger mod en gymnasial uddannelse, har brug for tid til at tænke sig om:

"Det er ikke tilfældigt, at de unge vælger, som de gør. De oplever, at man skal være meget sikker på, at man resten af livet vil være elektriker, sosu-assistent eller smed, hvis man vælger en EUD. Omvendt ser de valget af gymnasiet som en måde at holde deres muligheder åbne," (2)

Herudover søger de unge, der har ønske om at gå på en gymnasial uddannelse, et miljø, som erhvervsskolerne ikke tilbyder:

"... gymnasiet bliver set som en naturlig forlængelse af grundskolen, og som noget der tilbyder et attraktivt ungemiljø." (2)

På 10. classeskolen i Hillerød genkender vi disse argumenter. Det ungdomsmiljø, som vi kan tilbyde, har en stor indflydelse på alle vores elevers succes.

Langt de fleste af eleverne i skolens almenklasser og i den gymnasieforberevende klasse har, når de begynder deres skoleår hos os, planer om at fortsætte på en gymnasial ungdomsuddannelse efter 10. klasse. De vælger os, fordi vi netop tilbyder et ungemiljø, som ligner det, deres venner i gymnasiet oplever. Undervejs gennem skoleåret får flere af disse elever øjnene op for erhvervsuddannelserne, og mange vælger så i stedet at gå denne vej.

Vi føler os sikre på, at netop disse elever slet ikke ville vælge en 10. klasse, hvis tilbuddet var fysisk placeret på en erhvervsskole, idet de ikke ville kunne identificere sig med det miljø, en erhvervsskole tilbyder. Dermed ville muligheden for netop at få denne gruppe unge sporet ind på erhvervsuddannelserne gå tabt.

Vi har i det daglige et uvurderligt samarbejde med UU-vejledningen omkring alle skolens elever. Dette samarbejde hviler ikke mindst på, at vi bor under samme tag. Vores elever har nem adgang til kompetent vejledning, og det giver dem de optimale betingelser for at blive afklarede og komme videre på den ungdomsuddannelse, som passer til dem.

10. klasseskolens særlige tilbud

Skolens ungemiljø har også stor betydning for vores specialklasse, vores EUD10-klasse og vores modtageklasse. I disse klasser tilrettelægges et læringsmiljø, der tilgodeser elevernes særlige behov og samtidig inkluderer dem i et ungdomsmiljø med større diversitet, hvor der er andre unge, de kan spejle sig i. Undervisningen er i det daglige tilrettelagt anderledes end undervisningen i de øvrige klasser, men eleverne deltager gennem året i tværfaglige og sociale arrangementer så som fester, foredrag og studieture, ligesom specialklasseeleverne og modtageeleverne indgår i skolens linjeundervisning, der samler eleverne i hold på tværs af klasser. Disse tiltag udgør den lim, der binder alle skolens elever sammen i et større fællesskab.

Specialklassen er et tilbud til elever, der visiteres til et 10. klasse-specialtilbud. Specialklassen rummer elever med autismespektrumforstyrrelser, elever med generelle indlæringsvanskeligheder og elever med emotionelle udfordringer. Disse elever har særligt brug for ro og overskuelighed, og det er en stor fordel for dem, at vi kan tilbyde et trygt ungdomsmiljø på en lille skole. Eleverne i specialklassen opbygger gennem året en faglig styrke, som bringer flere af dem i mål med eksamener i både FP9 og FP10, og selvom nogle af eleverne i denne klasse fortsætter på FGU efter deres år hos os, sender vi hvert år også en del af dem videre til en ungdomsuddannelse.

For få år siden blev kommunens EUD10-klasse flyttet fra erhvervsskolen til 10. klasseskolen. I denne klasse forberedes eleverne til en erhvervsuddannelse gennem udvidede brobygningsforløb på de forskellige erhvervsskoler. Eleverne har et ønske om at fortsætte på en erhvervsskole, men de er ikke afklarede med i hvilken faglig retning, eller også mangler de at bestå fagene dansk og/eller matematik for at komme ind. Langt de fleste elever i EUD10-klassen bliver i løbet af deres skoleår hos os afklarede og fagligt parate til at gå i gang med en erhvervsuddannelse.

For M3-modtageklassen for unge mellem 14 og 18 år er placeringen på 10. klasseskolen både undervisnings- og integrationsmæssigt en fordel. Nogle af eleverne er flettet ud i en almenklasse i fagene engelsk og/eller matematik, og vi har elever, der afslutter med en eksamen i disse fag, selvom de stadig er tilknyttet modtageklassen. Over årene er adskillige elever fra modtageklassen

gradvist blevet udsluset helt til en almenklasse og har afsluttet med en fuld 10. klasseeksamen, som har givet dem adgang til en ungdomsuddannelse.

Stort tab for en lille besparelse

Vi tilbyder netop det attraktive ungemiljø, som mange unge søger, og vi er bange for, at rigtig mange af de elever, vi i dag tiltrækker, vil stå uden et relevant tilbud i forhold til de ønsker, de har efter 9. klasse. Ikke alle har råd til at vælge en privatskole eller en efterskole, og hvis der ikke eksisterer et kommunalt tilbud, der på neutral grund kan give eleverne den rette ballast og indsigt til at vælge den rette ungdomsuddannelse, frygter vi, at en stor gruppe unge mennesker efter 9. klasse vil lide et nederlag, fordi de ikke lykkedes med det, de kastede sig ud i.

Herudover vil kommunens 10. specialklasse, EUD10-klasse og modtageklasse for de ældste elever få tæppet revet væk under sig, idet det trykke, men samtidig diverse ungdomsmiljø, der er en så vigtig del af deres nuværende trivsel, integration og almene dannelse pludselig forsvinder.

Uden de mange elever fra omkringliggende kommuner, som vælger at gå i 10. klasse i Hillerød, er det ikke muligt at skabe det ungemiljø, som gør 10. klasseskolen unik og gavner så mange. De mange udenbyselever giver også en indtægt til skoleafdelingen på 65.000 kr. pr. elev, hvoraf kun 45.000 kr. pr. elev ender på 10. klasseskolens budget. Man kan altså argumentere for, at disse elever er med til at finansiere nogle af kommunens egne elever.

Vi har på baggrund af skolens budget lavet et estimat over, hvor stor vi mener, besparelsen vil være, hvis det kommunale 10. klassetilbud placeres på en erhvervsskole (se bilag 1 og 2). Vi lander på lige under 750.000 kr. for et skoleår, og vi kan ikke lade være at spørge, om denne forsvindende lille sum penge er værd at spare i forhold til alt det, man så er nødt til at give køb på?

Fra lærere og forældre i skolebestyrelsen på 10. klasseskolen i Hillerød

1. Hillerød Kommune. *hillerod.dk*. [Online] 2015. [Citeret: 17. maj 2020.]
https://www.hillerod.dk/media/260448/planstrategi15_hilleroed.pdf.

2. Danmarks Evalueringsinstitut. *eva.dk*. [Online] 2. april 2020. [Citeret: 17. maj 2020.]
<https://www.eva.dk/ungdomsuddannelse/derfor-fravaelger-unge-igen-aar-eud>.

Bilag 1

Fortsat kommunal 10.klasse		
01.08.2021-31.12.2021 - 5 måneder		
Alm. Aug-Dec. 2021		2.200.000,00 kr.
EUD 10		500.000,00 kr.
B3		416.666,00 kr.
Driftsmidler		291666
Spec.kl. Aug.-Dec. 2021		0,00 kr.
Lønsum TKAN		145.000,00 kr.
Lederløn		500.000
I alt		4.053.332,00 kr.

Indkomst udenbyselever		
66500*66*5/12		1828750
Kommunal udgift		2.224.582,00 kr.

Driftsoverenskomst med erhvervsskolen		
36 Hillerød elever	66.500	997500
EUD		500000
B3 elever		416.666
Udgift i alt:		1914166

Besparelse 310.416,00 kr.

Her til kommer andre besparelser:

Bygninger, teknisk serviceleder

Bilag 2

Fortsat kommunal 10.klasse		
01.01.2022-31.12.2022 - 12 måneder - regnskabsår		
Alm. Jan-Jul 2022		3.080.000,00 kr.
Alm. Aug-Dec. 2022		2.200.000,00 kr.
EUD 10		1.200.000,00 kr.
B3		1.000.000,00 kr.
Driftsmidler		700.000,00 kr.
Spec.kl. 2022		0,00 kr.
Lønsum TKAN		348.000,00 kr.
Lederløn		1.200.000,00 kr.
I alt		9.728.000,00 kr.

Indkomst udenbyselever		
66500*66		4.389.000,00 kr.
Kommunal udgift		5.339.000,00 kr.

Driftsoverenskomst med erhvervsskolen		
36 Hillerød elever	66.500	2394000
EUD		1200000
B3 elever		1000000
Udgift i alt:		4594000

Lidt tvivl hvor stor denne udgift vil være?

Udgangspunkt: nuværende budgetramme

Besparelse 745.000,00 kr.

Her til kommer andre besparelser:

Bygninger, teknisk serviceleder